Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

XXXIII. Ab Aëris inclementia, & pestilentiae contagione, Divae Lindensis praesidio defensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

Visual Library

quia tamen ſui unius noxa placatum Numē agnovit, in aliorum ſalute ſuam conſiſtere ratus, gratias egit; & in grati monumentum animi, tabellam itidem argenteam dedicavit, quâ vernacula linguâ obſecrat, tum, ut Deus cæteros ad egeſtatem ne redigat, tum, ut Mater Dei ſupplicem ſe pro omnibus interponat (a)

CAPUT XXXIII.

Ab aëris inclementiâ, & peſtilentiæ contagione, Divæ Lindenſis præſidio defenſi.

OMnes quidem morbi, ſed præ cæteris, ſæva peſtilentiæ lues mortales nos eſſe palàm declarat; cùm non per decimationem, ſed interdum etjam viritim, decenſu mortalium dependit tributum. Nihil in eo malo veteres præſidii potioris invenere, quàm columbarum eſum; quas, dum peſtilentia graſſatur, *in honore menſarum Ægyptiis fuiſſe* tradidit Horus (*b*) Plinius quoque laudat earum carnes, tanquam peſtilentiæ adverſantes (*c*) Nobis vel ſolus adſpectus, adverſus peſtem ſubſidio eſt illius, cui toties in divino Epithalamio Columbæ elogia ſponſus attribuit. Quæ quidem elogia, etjam apud ſuam Lindam eximiè illa meretur, ut aliàs vidimus (*d*) & hic quoque exempla oſtendent.

(a) Ach Gott vom Himmel/ laß doch nit viel arme Leute werden. Heylige Mutter Gottes/ bitt für vns. Bart. Mentzel 1654. (b) *lib. I. Hierogl.* (c) *apud Pierium lib.* 22. (d) *lib.*

I.

Nonnulli Traumburgenſes Deiparæ Lindenſi, ut peſtis domitrici, eximiam magnitudine Imaginem dicant.

Anno MDCXL. Imago paulò major, quippe aliquot cubitos longa, B. Virginis Chriſtum Dominum de Cruce depoſitum ſinu geſtantis, apud Lindam dedicata eſt. Qui, & qua de cauſa eam dicarint, inſcriptio vernacula lingua infernè adjecta (a) hunc in modum edocet: *Ex voto quorundam Traumburgenſium, hæc Imago ad locum hunc delata eſt Anno 1640.* Dubitandum minimè eſt, quin propitiam experti ſint in ea contagione Lindenſem Divam, quam aliàs ſæpe experiuntur; ut nullus ſit annus, quin Traumburgenſes, quanquam Linda admodum diſſiti ſint, gratias acturi plures Lindam accedant.

II.

Illuſtriſſimus Dux Radivilius, à graſſante Regiomonti peſte ſervatus, grati animi monumentum Deiparæ Lindenſi poſuit.

Anno Domini MDCLIII allata eſt Regiomonto, inſignis quà labore, quà mole tabella argentea, in qua, circum ſtemma Illuſtriſſimorum Ducum Radivilorum, ſequentes notæ ſunt adjectæ: *I. V. R. S. R. I. Princeps D. in O. N.* quæ indicant, anathema illud miſſum

(a) Auß Gelöbt etlicher Traumbürger / zur Abwendung der Peſt / iſt dieß Bildt hergebracht Anno 1640.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

miſſum fuiſſe à Ioanne Vladislao Radivilo, ſacri Rom. Imp. Principe, Duce in Olyka & Hieſwiez. Cauſa, præter ſingularem illius Principis erga Deiparam religionem, quæ tum Regiomonti fædè graſſabatur, peſtis. Qua quidem præter alios extinctus eſt, longiore ævo digniſſimus P. Joannes Kühn Societatis JESU Sacerdos, magni apud Regiomontanos, etjam à catholica Eccleſia alienos, præſertim verò Academicos, tum nominis, tum etjam authoritatis, quam illi & doctrina planè ſingularis, & ingenii facultates eximiæ, & mores humanitate atque facilitate mirâ conditi, etjam ad ipſorum admirationem adverſariorum pepererunt. Quarum, ut & plurimarum aliarum illius virtutum elucent veſtigia in illa, quæ ſub Audifacii nomine prodiit, Epiſtola; in qua recenſentur pleraque, quæ in diſputatione cum Dom. Drejero glorioſiſſimè in Academia Regiomontana habita, intervenerunt. Quo ipſo tempore, cùm Illuſtriſſ. Radivilus Regiomonti degeret, & non rarò etjã cum ipſo P. Kühn verſaretur, non poterat ſe, niſi in ipſo contagionis illius incendio conſtitutũ non exiſtimare. Sed neq; aliunde præſentius, quã à Linda Mariana, poterat amuletum expectare. Eo amuleto cùm ipſe, tum familia ipſius univerſa, incolumis ſervata eſt.

III.

Civis Regiomontanus ex voto Lindam nuncupato, tum ipſe à lue, quin & morte ereptus, tum familia incolumis conſervata.

Eodem anno, atq; eodem ex loco, allata eſt Lin-

dam argentea tabella, cum hac epigraphe, ante Crucifixi Imaginem genu adorantibus ſubſcripta, *Caſparus Krabath, & Barbara Krabatſche*. Divinari potuit, eadem quoque ex cauſa allatam fuiſſe, ſciri tamen liquidò tum non potuit; quoad conſequente demum anno clariſſimè eſt cognitum. Nam Caſparus Krabath civis & Frenifex Regiomontanus, vir in paucis ſtrenuè catholicus graſſante in ea urbe peſtilentia atque ædes ipſius undique obſidente, eâdem lue tandem & ipſe quoque afflatus, non uno ſed pluribus ſcatebat ulceribus: quibus malum, quod viſcera penitus inſederat, foras quoque prorumpebat. Conjunx ejus Barbara, admirandorum Deiparæ Lindenſis beneficiorum haud ignara, Reſſelio quippe oriunda, virum in extremis jam poſitum, ſeque ipſam, cum familia univerſa, fixis humi genibus, maximâ, qua poteſt, religione devovet; & continuò peſtilentiæ tum jam graſſanti; curſum tum aditum quærenti, viam intercluſit. Ab eo enim voto, & reliqui omnes intra domum incolumes ſervati ſunt; & Vir ipſe confeſtim perſanatus. Qua cauſâ, uterque vel ſaltem eorum alteruter Lindam quotannis reviſit, ut Deiparæ tantis pro beneficiis agat gratias. Et ſuperiore quidem anno uterque adfuit, atque dictam tabellam, perpetuum accepti beneficii monumentum ad Aram Deiparæ appendit; hoc verò, anno uxor , ſuo ac viri nomine cùm Lindam acceſſiſſet, rem, uti memoravimus, atque uti geſta eſt, ſanctè enarravit.

IV.

IV.

Civis Gedanenſis beneficio Divæ Lindenſis à peſte liber.

Etjam Gedanum illius ejusdem anni lues perrupit, & non minus quàm Regiomonti deſævit. Degebat ibi Georgius Luchs apud Generalem Illuſt. Epiſc. Cujavienſis Vicarium cauſarum actor, Inſtigatorem vulgò appellant; cui tanquã avunculo materno, in præſente contagii illius flammâ poſito, Margaretha Virgo, Ioannis Conradi civis Tolkmitenſis filia ſuccurrit. Poſtquam enim vidit avunculi ſui domum utrinque jam à peſte obſideri (in altera enim contiguarum domorum nonniſi unus, in altera verò nonniſi duo ex omnibus ſuperſtites relicti erant) rem illius tunc maximè agi rata, *paries cum proximus arderet*, Deiparæ Lindenſi illum ſupplex commendat, & votum peregrinationis ad Lindam ſuſcipiendæ pronuntiat. Audivit Deipara ſupplicem, & avunculum ſervavit incolumé. Inde Margareta voti rea, IV. Cal. Iulias Anni MDCLV. Lindam uſque pedes accurrit, & gratiis ex animo fuſis pedes itidem, magnâ cum alacritate, iter totum relegit.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

V.

Vniverſa Civitas Heilsbergenſis, inſtituta ad B. V. Lindenſem publicâ ſupplicatione, ejuſdem ſe præſidio à graſſante peſtilentia ereptam teſtata eſt.

Sub idipſum tempus Værmiam eadem peſtilentiæ lues alicubi invaſit, & Kerwinen Heilsbergenſis coloniæ pagum aliumqúe in vicino poſitum, populata eſt. Quin & Heilsbergam non tam irrupit, quam per incuriam civis cujusdam Regiomontio deducta eſt. Emerat ille merces quasdam Regiomonti, quibus Heilsbergam deportatis, epimetri loco adjecta fuit peſtilentia. Simul enim ac domi illas merces depoſuit, uxor, hauſtâ ex iis peſtilente aurâ, propediem defuncta eſt. Neque dum tamen vicinis peſtilentiæ metus eſt injectus, etſi ſuſpicio quibusdam injecta eſſet; quoad aliis ſuper alios ſenſim contabeſcentibus, Scintilla in flammam erupiſſe jam viſa eſt. Hic admodum R. D. Ioannes Slichtenberg Archipresbyter, ſuo civiumqúe ſuorum nomine, ut alibi innuimus (a) voto Lindam facto, vim impetumqúe mali continuo ſtitit: neque enim plures duodeviginti civium, cum paullò pluribus de vulgo fæmineaqúe gente (cui maximè infeſtum erat malum, ſublati ſunt; ut eo manifeſtius Dei ac Deiparæ Lindenſis beneficium eſſet: ideoqúe inſtitutâ ſuo tempore, publicâ omnium civium ſupplicatione celebraretur magis. Qua quidem in ſupplicatione

(a) *lib. 1. cap. 25.*

cation non pietas duntaxat, verùm & ipſe ſuppli-
cantium ordo atque præclarè accommodata ad re-
ligionem pompa, omnium admiratione plauſuqúe
excepta eſt. Principiò innoxia puerorum ſcholarium
turba, labaris templi pro more, quaſi per turmas di-
ſtincta, ipſum Archipresbyterum, cæteroſqúe de cle-
ro, anteibat: ſequebatur cum Conſulibus, & aliis è
Magiſtratu, numeroſum agmen civium, cui vexil-
lum, & argentea inſuper tabula, ex voto nuncupa-
ta, vel ipsâ mole ſpectabilis, à patriciis præferebatur:
Extremum agmen conſtabat Virginibus, matronis,
& aliis de muliebri populo; quibus itidem nigri co-
loris vexillum fuit prætenſum; ne ſcilicet ignora-
rent, ſibi quoque, quantumvis imbelli populo, ad
cælum vi expugnandum, ſub ordinibus militandum
eſſe. Cæterùm tabella votiva beneficii memoriam
hunc in modum conſignatam habet. Supra ipſius ci-
vitatis expreſſæ Imaginem, hinc B. Virginis Iconi
ſubſcriptum: *Regina Angelorum*; hinc verò Angeli
percutientis: *Ceſſet jam manus tua.* Denique imam ta-
bulæ partem occupat epigramma iſtiusmodi: *Divæ
Virgini Matri votum, ob conſervatam à peſte civitatem
Heilsbergenſem Anno* 1654.

VI.

Etjam in Auſtria poſita nobilis matrona, à peſte & morte, per imploratum Deiparæ Lindenſis auxilium, erepta.

Nolo id aliis, quàm, quibus proditum eſt, verbis
commemorare. P. Ioannes Aloyſius Kühn, Gut-
ſtadii in Pruſſia apud Varmiam natus, ſed in Pro-

vincia Auſtriæ Societatem Ieſu ingreſſus, magnum ſui deſiderium, paucos ante annos de ſtatione vitæ decedens, omnibus reliquit. Ea fuit Viri virtus atque doctrina, ut vixdum ſacris initiatus ad ſereniſſimæ Imperatricis Eleonoræ miniſteria Aulæ fuerit repentè admotus. Is igitur literis, quas III. Non. Ianuar. Anni MDCL. Leobio, ad P. Georgium Leyer Collegii Reſſelienſis eo tempore moderatorem dedit, rem, qua de agimus, hunc in modum pertexit: *Perſona non ignobilis, ex Aula auguſtiſſimæ Imperatricis Viduæ Eleonoræ, decem ipſos dies, in agonia poſita, cum morte conflictabatur; Medicis nequidquam, etiam precioſiſſimis pharmacis, proficientibus. Evocor Lincio per poſtam repente (à confeſſionibus in Aula pœnitenti fueram) ut animam curem, & aliquod ſolatium adferam. Nec ſenſus, nec ratio, nec vis loquendi fuit amplius. Invoco Deiparam Auxiliatricem Lindenſem, quæ in articulo illo, mihi prima tunc incidit. Medicis omnibus viſum miraculum; oculis me advocat ægrotans, poſt dimidiam circiter horam, nomen* IESU *&* MARIAE *pronuntiat; animi contriti ſigna edit; poſt intervallum loquitur; oleo ſacro peruncta Viaticum expetit. In horas propè ſingulas virium experta incrementum, poſt non multos dies è lectulo conſurgit, valetudine etiamnum firma. Neſcio, an non præſentiſſimum* DEI *&* DEIPARAE *patrocinium, nos, qui nobili huic perſonæ adſtitimus, ſimus experti. Nam deprehenſum eſt, pio zelo & charitate eam quinque noctibus, clàm cuidam è Gynecæo famulæ, domi ſuæ peſtiferâ lue (quæ etiam extincta fuit) laboranti adſtitiſſe: atque Sacerdote domum*

poſt

poſt datum Viaticum revertente, partes egiſſe boni Chriſtiani, animando & hortando ad pium agonem. Hinc vivulaſit, quia carbunculum (quem ulcus vulgare putabat) pia Matrona linguâ ſuâ deterſit, ut mihi aliquid ſuſpicanti deinde faſſa eſt) ne tergendo panniculis dolorem inferret. Et diva Virgo mihi indidit, ut medicum monerem, de ſimilibus pharmacis præſcribendis, quæ venenum à corde depellerent. Hoc ad primum ingreſſum ſuaſi: nihil tamen profeciſſemus iudicio omnium, niſi ſalutum Diva Lindenſis depoſitæ propinâſſet.

VII.

Domus tota à peſte per. B. V. Lindenſem exempta.

Anno MDCLIV. ad III. Cal. Iunias, Catharina Ermanni Keyſer, in Drewantz municipii Meelſaccenſis pago ſculteti uxor, ſuo ſuorumque nomine votum & gratias Lindæ perſolvit. Lues ex dyſenteria orta nonnullos jam ſuſtulerat, ita ut ædes illius, ne malum ſerperet, obſervarentur. Obſeratis tamen ædibus perruperunt Lindam uſque piæ preces; quibus etjam Dei Mater annuit, & omnes, quanquam peſte infectis miſcerentur, incolumes ſervavit.

CAPVT XXXIV.

Etjam pecora à lue, vel aliis periculis ope B. V. Lindenſis ſervata.

NE quis fortaſſe, alieno prorſũ à Pauli Apoſt. mente, dicat, ſenſu: *Nunquid de bobus cura eſt Deo?* Ipſa quoque